

Contacten en binding met de omgeving

Burgerpeiling Woon- en Leefbaarheidsmonitor Eemsdelta 2015

De overheid verwacht veel van de zelfredzaamheid van burgers. De binding en de contacten tussen mensen vormen een belangrijke inzet voor de participatiemaatschappij, ook wel de 'doe-democratie' genoemd. Mensen worden gemobiliseerd om zich meer in te zetten in de buurt of het dorp waarin ze wonen, de betrokkenheid van mensen bij hun eigen dorp of buurt wordt steeds belangrijker. Hoe is het gesteld met de contacten en binding in de Eemsdelta regio?

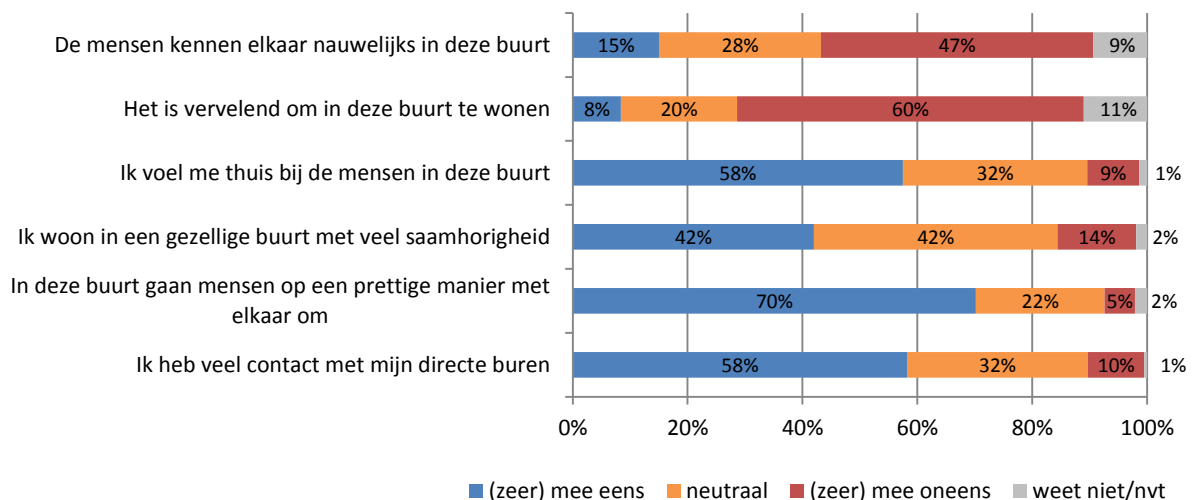
In het kort

- Inwoners van de Eemsdelta hebben naar verhouding veel contact de directe burens (58% is het met deze stelling eens). Dit is flink boven het landelijke en provinciale gemiddelde, respectievelijk 37% en 34%.
- Op basis van vier stellingen is de samengestelde indicator 'sociale cohesie in de woonbuurt' berekend. Gemiddeld scoort de Eemsdelta een 6,3. Dat is een hogere score dan in de provincie Groningen (6,1) en Nederland (6,2) (CBS 2015).
- De inwoners van Loppersum hebben een relatief sterke sociale binding; zes op de tien inwoners heeft een sterke binding. De inwoners van Appingedam, Delfzijl en Eemmond scoren iets lager.

Sociale samenhang in de buurt

Om de mate van sociale samenhang in de buurt te meten, zijn zes stellingen voorgelegd die betrekking hebben op de sociale contacten tussen buurtbewoners en de betrokkenheid in de buurt (zie figuur 1 en tabel 1). In de Eemsdelta geeft bijna zes op de tien mensen aan veel contact te hebben met de directe burens. Dit is flink boven het landelijke (37%) en provinciale gemiddelde (34%) zoals berekend in de Veiligheidsmonitor 2014 (CBS 2015). Een vergelijkbaar beeld zien we in de antwoorden op de stelling 'de mensen kennen elkaar nauwelijks'. In de Eemsdelta is 15% van de inwoners het hier mee eens, landelijk is dat 25% en provinciaal 27%. Antwoorden op de overige stellingen komen min of meer overeen.

Figuur 1. Sociale cohesie in de buurt aan de hand van stellingen, Eemsdelta totaal (%)

Vergelijken we de resultaten van nu met de burgerpeiling uit 2013 (RIGO 2014) dan zien we dat iets meer mensen aangeven veel contact te hebben met de directe burens (58% nu, 54% in 2013) en iets minder mensen vinden dat ze in een gezellige buurt wonen met veel saamhorigheid (42% nu, 47% in 2013). Enkele opvallende punten bij een gemeentelijke vergelijking zijn:

- In Delfzijl, Eemsmond en Loppersum is een stijging in het aandeel mensen dat het eens is met de stelling 'ik heb veel contact met mijn directe burens'. In Loppersum blijft dat nagenoeg gelijk;
- In Appingedam, en in minder mate in Loppersum, zijn nu minder inwoners die vinden dat mensen op een prettige manier met elkaar omgaan dan tijdens de vorige meting
- Het percentage inwoners van Appingedam dat van mening is dat er veel saamhorigheid in de buurt is, is behoorlijk afgenomen ten opzichte van 2013;
- Daarbij is in Appingedam een lichte stijging zichtbaar in het aandeel mensen dat het eens is met de stelling 'het is vervelend om in deze buurt te wonen'.

Tabel 1. Sociale cohesie in de buurt aan de hand van stellingen, percentage (zeer) mee eens

		Ik heb veel contact met mijn directe burens	In deze buurt gaan mensen op een prettige manier met elkaar om	Ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid	Het is vervelend om in deze buurt te wonen ²	Ik voel me thuis bij de mensen in deze buurt ³	De mensen kennen elkaar nauwelijks in deze buurt ⁴
Appingedam	2015	58%	64%	35%	12%	50%	19%
	2013	59%	78%	56%	7%	-	-
Delfzijl	2015	59%	71%	41%	9%	57%	15%
	2013	53%	68%	43%	9%	-	-
Eemsmond	2015	55%	73%	45%	8%	61%	14%
	2013	51%	70%	43%	7%	-	-
Loppersum	2015	62%	73%	50%	4%	64%	11%
	2013	58%	79%	57%	4%	-	-
Eemsdelta	2015	58%	70%	42%	8%	58%	15%
	2013	54%	72%	47%	7%	-	-
Nederland	2014¹	37%	70%	43%	-	60%	25%
Groningen (PV)	2014¹	34%	66%	41%	-	57%	27%

¹ bron: Veiligheidsmonitor 2014 (CBS, 2015)

² Stelling maakt geen onderdeel uit van vragenlijst Veiligheidsmonitor

³ stelling niet vergelijkbaar met 2013 door andere vraagstelling ('Ik voel mij thuis in deze buurt')

⁴ stelling niet gevraagd in 2013

In het buitengebied zien we, behalve op de stelling 'het is vervelend om in de ze buurt te wonen', de hoogste scores. Zoals ook uit eerder onderzoek blijkt (Sociaal Planbureau Groningen 2015, Vermeij 2015) is op het platteland de sociale cohesie sterker dan in de meer verstedelijkte gebieden. Ook in de Eemsdelta regio gaat dit op.

Tabel 2. Sociale cohesie in de buurt aan de hand van stellingen naar type dorp, percentage (zeer) mee eens

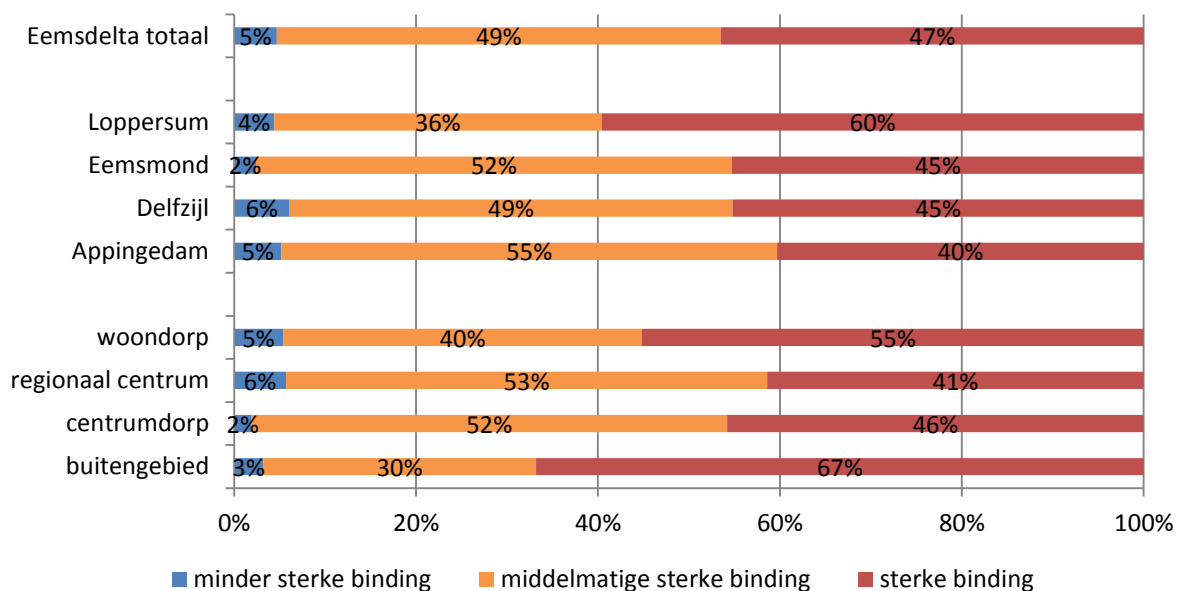
	buitengebied	centrumdorp	regionaal centrum	woondorp
Ik heb veel contact met mijn directe burens	64%	54%	58%	61%
In deze buurt gaan mensen op een prettige manier met elkaar om	83%	71%	68%	73%
Ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid	51%	43%	38%	49%
Ik voel me thuis bij de mensen in deze buurt	72%	56%	55%	63%
Het is vervelend om in deze buurt te wonen	6%	5%	10%	8%
De mensen kennen elkaar nauwelijks in deze buurt	9%	13%	18%	12%

Sterke of minder sterke sociale binding?

Op basis van vier stellingen (mensen kennen elkaar nauwelijks; mensen gaan op een prettige manier met elkaar om; gezellige buurt waar veel saamhorigheid is; thuis voelen in de buurt) is de samengestelde indicator 'sociale cohesie in de woonbuurt' berekend. Deze schaalscore loopt van 0 tot 10, waarbij een hogere score overeenkomt met een positiever oordeel over de sociale cohesie. Deze score is vergelijkbaar met hoe deze score in de veiligheidsmonitor wordt berekend (CBS 2015). Gemiddeld wordt er een **6,3** gescoord op sociale cohesie. Dat is een hogere score dan in de provincie Groningen (6,1) en Nederland (6,2) (CBS 2015).

Door middel van deze schaalscore maken we een verdeling naar 'sterke', 'middelmatige' en 'minder sterke' sociale binding. De inwoners van Loppersum hebben een relatief sterke sociale binding en de inwoners van Appingedam een iets minder sterke sociale binding. Zoals ook blijkt uit eerder onderzoek en tabel 2 is de sociale binding in het buitengebied naar verhouding sterk. In de regionale centra is dat wat minder.

Figuur 2. Sociale cohesie in de woonbuurt, schaalscore (%)

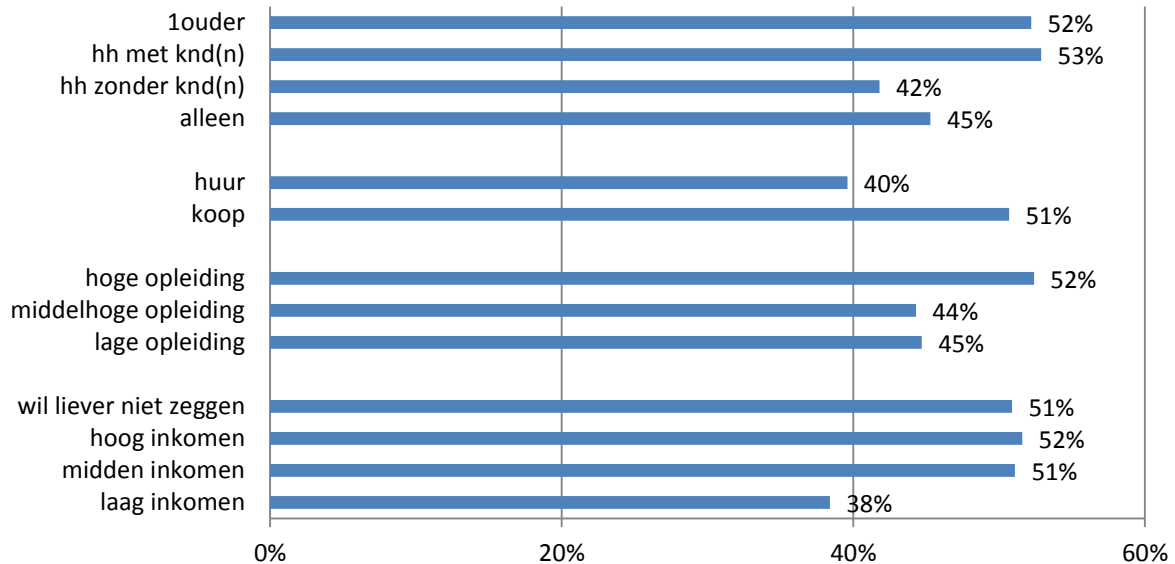

Het blijkt dat sommige groepen de sociale binding in de woonbuurt als sterker ervaren dan andere:

- Gezinnen met kinderen ervaren een sterkere binding in de vorm van contacten en betrokkenheid dan gezinnen zonder kinderen en alleenstaanden.
- Ook mensen met een koopwoning voelen een sterkere sociale binding dan mensen die een woning huren.

- Naar verhouding ervaren hoger opgeleiden een sterkere binding.
- Mensen met een lager inkomen ervaren een naar verhouding minder sterkere binding dan mensen met een middel en hoger inkomen en mensen die geen inzicht willen geven in de hoogte van hun inkomen.
- Er zijn geen opmerkelijke verschillen tussen leeftijdsgroepen.

Figuur 3. Sociale cohesie in de woonbuurt naar groepen mensen (% sterke binding)

Literatuur

CBS (2015). Veiligheidsmonitor 2014.

RIGO (2014). Het woon- en leefklimaat in ontwikkeling. Woon- en Leefbaarheidsmonitor Eemsdelta.

Sociaal Planbureau Groningen (2015). Lokale binding in de provincie Groningen. Een vergelijking tussen stad en platteland

Vermeij, L. (2015). Dichtbij Huis. Lokale binding en inzet van dorpsbewoners. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau

Colofon

Datum: oktober 2015

Opdrachtgever: Stuurgroep Wonen en Voorzieningen Eemsdelta

Auteur: Carola Simon (c.simon@sociaalplanbureaugroningen.nl)

Sociaal Planbureau Groningen

www.sociaalplanbureaugroningen.nl

We danken alle inwoners van de Eemsdelta die hebben meegewerkt aan dit onderzoek